

Svar på skriftligt spörsmål om att ordna besök på ett tryggt sätt för personer i institutionsvård och på sjukhus under coronaepidemin

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 1017/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Ritva Elomaa /saf:

Hur ämnar regeringen förbättra möjligheterna för personer i institutionsvård och på sjukhus att träffa sina närstående på ett tryggt sätt trots coronaepidemin?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

En central riktlinje för bekämpningsåtgärderna i Finland har varit att skydda riskgrupperna mot infektionerna. Genom åtgärderna har man skyddat personer som hör till riskgrupperna, eftersom det är känt att i synnerhet äldre ofta drabbas allvarligt om de insjuknar. Dessutom har man genom åtgärderna strävat efter att i en vidare bemärkelse trygga befolkningens hälsa genom att säkerställa att hälsovårdens kapacitet fortsättningsvis räcker till. Spridning av epidemin inom tjänster för riskgrupperna är en betydande risk fram till dess att det finns ett säkert skydd genom vacciner mot infektionerna.

I enlighet med lagen om smittsamma sjukdomar styr och stöder Institutet för hälsa och välfärd THL arbetet för bekämpning av smittsamma sjukdomar i kommunerna, sjukvårdsdistrikten samt i hälso- och sjukvårdens verksamhetsenheter. THL har för att fullgöra sin lagstadgade uppgift på sin webbplats sammanställt anvisningar för bekämpning av coronaviruset inklusive hur besök kan ordnas på ett säkert sätt. THL har uppdaterat anvisningarna efter sjukdomsläget samt i dessa även beaktat tillsynsmyndighetens avgöranden.

I slutet av året riktade Valvira en enkät till de verksamhetsenheter som erbjuder äldre dygnet runt-tjänster och frågade hur de har gjort för att anhöriga och närstående ska kunna hålla kontakt. Resultaten visar att merparten av de äldre på vårdhemmen har fått träffa sina närstående under pandemin på ett tryggt sätt. I nästan alla vårdhem kan patienten träffa anhöriga och närstående i det egna rummet (89 %) eller utomhus när vädret tillåter (94 %). Vissa vårdhem har också separata besöksrum (47 %). Hälsosäkerheten säkerställs till exempel genom att göra ändringar i besökstiderna.

Merparten av vårdhemmen (91 %) erbjuder besökarna andningsskydd. 89 % av respondenterna uppgav att patienterna även kan delta i olika tilldragelser i familjen, såsom födelsedagar eller begravningar. Kontakter mellan anhöriga/närstående och en patient som befinner sig i karantän eller isolering ordnas bland annat genom telefonsamtal och videolänk. Även när det gäller personer med funktionsnedsättning i dygnet runt-boende har motsvarande åtgärder införts som i tjänsterna för äldre.

När det gäller en patient i sjukvården som vårdas för corona bestämmer den behandlande läkaren vilka nödvändiga särskilda åtgärder såväl personal som anhöriga ska följa. I dessa fall begränsas fysiska besök hos patienten till ett minimum och bl.a. telefonsamtal och distansteknik utnyttjas i kontakterna med närstående. När det gäller vård i livets slutskede möjliggörs kontakt.

De nationella anvisningarna har haft en gynnsam inverkan på utvecklingen av tillvägagångssätten. Sett ur perspektivet för personer med funktionsnedsättning och äldre är det viktigt att alltid i tillvägagångssätten beakta personens individuella situation.

Helsingfors 8.2.2021

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru